

Obsah

O autorech	9
Úvod	11
1 Aktuální trendy ve vývoji mezinárodních ekonomických vztahů	13
1.1 Mezinárodní obchod se zbožím a službami 2007–2009	14
1.1.1 Vznik a průběh světové krize	14
1.1.2 Dopady krize na mezinárodní obchod	19
1.2 Mezinárodní pohyb kapitálu (se zaměřením na přímé zahraniční investice) v letech 2007–2009	26
1.2.1 Obecné vymezení mezinárodního kapitálu (podle metodiky MMF) ..	26
1.2.2 Přímé zahraniční investice a jejich význam v ekonomice	28
1.2.3 Mezinárodní pohyb přímých zahraničních investic v letech 2007–2009	30
1.2.4 Rating	32
1.3 Hlavní subjekty mezinárodních ekonomických vztahů	35
Literatura	42
2 Efekty mezinárodního obchodu	45
2.1 Liberalismus	46
2.1.1 Historický přehled	46
2.1.2 Klasická politická ekonomie	47
2.1.3 Neoklasická ekonomie	51
2.2 Protekcionismus	53
2.2.1 Merkantilismus	54
2.2.2 Situace v méně rozvinutých zemích a důvody k protekcionismu	55
2.3 Efekty protekcionistačké obchodní politiky	57
2.3.1 Zavedení cla v malé otevřené ekonomice	57
2.3.2 Zavedení cla ve velké ekonomice	59
2.3.3 Zavedení kvóty v malé ekonomice	61
2.4 Alternativní teorie mezinárodního obchodu	62
2.5 Ekonomická integrace a její vazby na mezinárodní obchod	63
2.6 Vývoj měnové integrace v rámci Evropských společenství	65
2.6.1 Období spolupráce na mezivládní úrovni	66
2.6.2 Období počínající užší kooperace	67
2.6.3 Období příprav a vzniku měnové zóny v rámci Evropských společenství	70
2.7 Základní prvky analýzy měnového kurzu	77
2.7.1 Základní pojmy	77
2.7.2 Determinace měnového kurzu	79
2.7.3 Teorie úrokového diferenciálu	84
2.8 Typy kurzových režimů	86
Literatura	88

3	Obchodní politika	91
3.1	Zahraničně-obchodní politika	92
3.1.1	Pojem a pojetí obchodní politiky	92
3.1.2	Směry obchodní politiky	93
3.1.3	Nástroje na ochranu vnitřního trhu a podporu vývozu	95
3.1.4	Tarifní a netarifní nástroje	97
3.1.5	Autonomní a smluvní nástroje	99
3.2	Mezinárodní obchodní politika – WTO	102
3.2.1	Terminologický úvod	102
3.2.2	Historické pozadí od vzniku GATT po založení WTO	103
3.2.3	Členská a smluvní základna	104
3.2.4	Orgány WTO a zájmová uskupení členských zemí	106
3.2.5	Základní principy a výjimky z nich, postavení rozvojových zemí	107
3.2.6	Hlavní úkoly WTO	109
3.2.7	Antidumpingové řízení dle pravidel WTO – aplikace v EU	113
3.2.8	Diskuse nad vybranými důsledky existence GATT/WTO	117
3.3	Společná obchodní politika Evropské unie	120
3.3.1	Cíle a obsah	120
3.3.2	Právní základ a procedury	123
3.3.3	Výlučné kompetence	126
3.3.4	Ochrana vnitřního trhu a podpora vstupu na třetí trhy	134
3.3.5	Mezinárodní smlouvy, členství EU v mezinárodních organizacích a obchodní dohody	137
3.3.6	Obchodní politika členských států EU – příklad ČR	143
	Literatura	148
4	Mezinárodní měnový systém	155
4.1	Obecné vymezení mezinárodního měnového systému	156
4.2	Brettonwoodský mezinárodní měnový systém	156
4.3	Evropský mezinárodní měnový systém	159
4.3.1	Vývoj spolupráce v měnové oblasti po druhé světové válce	159
4.3.2	Příprava měnové unie	161
	Literatura	164
5	Podnikatelské prostředí	165
5.1	Podnikatelské prostředí v mezinárodním srovnání	166
5.1.1	Podnikatelské prostředí a jeho složky	166
5.1.2	Vypovídací schopnost vybraných ukazatelů kvality podnikatelského prostředí	167
5.2	Podnikatelské prostředí v České republice	171
5.2.1	Ekonomické prostředí	171
5.2.2	Vybrané aspekty právního prostředí	181
5.2.3	Politické a technologické prostředí	182
5.3	Formy a nástroje podpory podnikatelského prostředí	184
5.3.1	Pojem podpora podnikatelského prostředí	184
5.3.2	Obecné vazby na hospodářskou politiku	186
5.3.3	Vazby na ochranu hospodářské soutěže	188

5.3.4	Stručný přehled podpory podnikání v ČR	190
	Literatura	193
	Přílohy 5.1–5.4	197
6	Mezinárodní instituce v mezinárodním obchodě	199
6.1	Mezivládní organizace	200
6.1.1	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj	200
6.1.2	Světová celní organizace	202
6.1.3	Konference o obchodu a rozvoji	202
6.1.4	Mezinárodní obchodní centrum	204
6.1.5	Evropská hospodářská komise	204
6.1.6	Komise pro mezinárodní právo	206
6.1.7	Mezinárodní ústav pro sjednocení soukromého práva	207
6.1.8	Banka pro mezinárodní platy	207
6.1.9	Brettonwoodské instituce	208
6.1.10	Regionální banky	211
6.1.11	Další organizace	214
6.2	Nevládní organizace	216
6.2.1	Mezinárodní obchodní komora	216
6.2.2	Světová federace obchodních míst	216
	Literatura	217
	Závěr	219
	Seznam zkratk	220
	Summary	224
	Rejstřík	225